

Kemijski inštitut je slovensko znanje prodal v nemške roke

Datum: 04. februar 2010 Avtor: [Valerija Hozjan](#) Kategorija: [Članki](#)
Tema: [OVE in URE](#) , [Nove tehnologije](#)

Pri iskanju rešitev za učinkovitejše izkoriščanje sončne energije so na Kemijskem inštitutu pod vodstvom dr. Borisa Orela vodjo Laboratorija za spektroskopijo materialov odkrili nov antikorozijski premaz za absorberje v sprejemnikih sončne toplote (solar thermal collectors), skupaj s podjetjem COLOR pa so razvili tudi premaze za sončne absorberje z izboljšanimi lastnostmi. Oba izuma so patentirali in tudi uspešno prenesli v gospodarstvo, so pojasnili na včerajšnji tiskovni konferenci.

Slovensko znanje združeno v antikorozijskem premazu za absorberje v sprejemnikih sončne toplote je Kemijski inštitut tako prodal nemškemu podjetju; drugi pa je že nastal v povezavi s slovenskim gospodarstvom.

Kot pravi prof. dr. Janko Jamnik direktor Kemijskega inštituta, gre za dve zelo pomembni odkritji s področja učinkovitejšega izkoriščanja sončne energije in hkrati zaključeno zgodbo. »Odkritje se je namreč zgodilo v času, ko ga je industrija uspela absorbirati. Toda, če ni pravih vibracij zgodba ne uspe.« Jamnik je ob tem opozoril na izredno kompleksen proces pri prenosu znanja v gospodarstvo. S slednjim se strinja tudi Gregor Golobič minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologija, ki je poudaril, da ni naključje, da je bil Kemijski inštitut lani izbran kot nosilec znanja v kar treh centrih odličnosti. V Sloveniji je bilo po njegovih besedah lani zaznati porast patentnih prijav. »Še vedno pa smo pod cilji držav s katerimi se želimo kosati.«

dr. Boris Orel; FOTO: Valerija Hozjan

»S premazi izdelani absorberji so resna alternativa obstoječim absorberjem s plastmi narejenimi po vakuumskih postopkih. Primerni so za različne vrste sončnih sprejemnikov in imajo tudi spektralno selektivne lastnosti,« je izum predstavil dr. Orel. Bistvo prvega izuma je po njegovih navedbah korozijska zaščita in izboljšava mehanske obstojnosti tankih plasti na absorberjih iz bakrene pločevine, ki jo dosegamo z nanosom le 30 nm debele plasti nanokopozitnega materiala. Drugi izum pa se navezuje na uporabo premazov za izdelavo absorberjev, ki so spektralno selektivni in omogočajo izdelavo sončnih sprejemnikov s povečanim izkoristkom za pretvorbo sončne svetlobe v toploto. Matjaž Hafner predstavnik podjetja COLOR (sedaj HELIOS TBLUS) je ob tem poudaril, da se poleg slovenskega pripravlja tudi evropski patent. Kot pravi, se premaz v Italiji zdaj prodaja brez patenta. Za Energetiko.NET pa je sogovornik povedal, da konkurence na trgu ni. »Črne barve obstajajo, vendar niso selektivne.«

»Žal mi je edino, da bo prvi izum prišel v Slovenijo preko Nemčije,« je še včeraj poudaril Orel. Na naše vprašanje, zakaj so morali patent izvoziti, je Orel odgovoril, da do realizacije ni prišlo zaradi premajhnega slovenskega trga in kapacitet naših proizvajalcev napram nemškimi. Pri tem je prehod do finančnega stika z nemškim podjetjem, ki za zdaj ostaja skrivnost, po Orlovih navedbah trajal para mesecev, izum pa so patentirali v začetku leta 2008.

